

Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Pernarec, okres Plzeň-sever

330 36 Pernarec 151

Identifikátor školy: 650 032 063

Termín konání inspekce: 5., 6. a 8. října 2004

Čj.:	d4-1173/04-5120
Signatura:	od4ay104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Pernarec, okres Plzeň-sever je příspěvkovou organizací. Zřizuje ji Obec Pernarec se sídlem 330 36 Pernarec 62. Od 1. ledna 2003 má škola čtyři součásti: základní školu, mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu. Inspekční činnost probíhala pouze v součásti mateřská škola. V jednotřídním předškolním zařízení je zapsáno 24 dětí z obcí Pernarec, Líšťany, Čerňovice, Rozněvice a Krukanice. Stanovená kapacita (40 dětí) není překročena.

Výchovně-vzdělávací činnost je v mateřské škole realizována podle doporučeného Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (Č.j. 14 132/01-22, vydalo MŠMT, květen 2001).

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekce bylo zjištění a zhodnocení personálních a materiálně-technických podmínek, průběhu a výsledků spontánních a řízených činností v mateřské škole.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací činnost je v mateřské škole zabezpečena dvěma učitelkami. Obě jsou odborně a pedagogicky způsobilé a pracují na plný pracovní úvazek. Jejich přímá výchovná práce je vzhledem k podmínkám školy účelně rozvržena. V souvislosti s přechodem škol do právní subjektivity (a se sloučením mateřské a základní školy) byla dosavadní ředitelka předškolního zařízení k 1. lednu 2003 jmenována vedoucí učitelkou. Její pracovní povinnosti a kompetence jsou písemně stanoveny ředitelkou příspěvkové organizace. Na základě toho vedoucí učitelka řídí mateřskou školu, zajišťuje v ní kontrolní a hospitační činnost, spoluorganizuje provoz předškolního zařízení a jeho materiální zabezpečení, zpracovává vzdělávací program a zodpovídá za vedení dokumentace mateřské školy.

Schéma řízení a provozu předškolního zařízení je definováno písemně ve Vnitřním řádu, Organizačním řádu MŠ, Provozním řádu a Školním řádu. Tyto dokumenty obsahují jasné a srozumitelné informace pro zaměstnance a rodiče dětí s vymezením jejich práv a povinností.

Informace uvnitř pracoviště jsou předávány pravidelně, především v denním osobním kontaktu malého, jen tříčlenného kolektivu mateřské školy. Zajištěn je rovněž funkční informační systém základní škola-mateřská škola. Ředitelka subjektu často mateřskou školu navštěvuje, snaží se zajistit efektivní komunikaci a spolupráci obou součástí. V pravidelných intervalech jsou pořádána jednání pedagogické rady. Ze zápisů vyplývá jejich program: řešení otázek chodu mateřské školy, pořádání různých akcí, přenos informací z dalšího vzdělávání a analytická činnost.

Přes široké kompetence, které jsou svěřeny vedoucí učitelce má ředitelka jasnou představu o kvalitním chodu mateřské školy. Postupnými kroky chce dosáhnout profesního růstu učitelek a otevření práce mateřské školy moderním trendům. Během inspekční činnosti prokázala schopnost velmi kvalitně sledovanou činnost zhodnotit, vystihnout rezervy v odborné práci učitelek a erudovaně jim poskytovat potřebné metodické vedení.

Ředitelka má funkčně vedený kontrolní a hodnotící systém vůči všem součástem školy. Zjištěné nedostatky jsou bezodkladně odstraňovány, což bylo prokázáno i v době inspekce. Hospitační činností je pověřena vedoucí učitelka. Záznamy neprokazují pozitivní vliv hospitací na zvyšování kvality pedagogické práce. Zjištění jsou pouze kladná, závěry se často

odchylují od stanovených cílů. Zcela chybí sledování směřující k modernizaci výchovně-vzdělávací činnosti.

Potřebám, které vyžaduje přechod k novému vzdělávacímu programu, není přizpůsobeno ani další vzdělávání pracovníků mateřské školy. Témata navštěvovaných seminářů se převážně týkají jedné vzdělávací oblasti (tělesná výchova). Chybí proškolení k plánování podle rámcového programu, evaluaci nebo konkrétním ukázkám práce v duchu nových trendů. I když mají učitelky k dispozici bohatou nabídku moderní odborné literatury, nedokáží efektivně zpracovat pouze vyčtené informace do praxe.

Přes výše zmíněné nedostatky umožňují personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti realizovat zvolený program. Celkově byly hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola sídlí v samostatné patrové budově. V přízemí je šatna dětí a personálu, sociální zařízení, kuchyně se skladem a třída opticky rozdělená na část se stolky a hernu s kobercem. Je zde rovněž kabinet na pomůcky. V patře je ložnice s hernou pro děti, které namají potřebu po obědě spát, a další hygienické zařízení. Místnosti jsou vybaveny starším, dosud funkčním nábytkem. Výška stolků a židliček není diferencována podle různého tělesného vzrůstu dětí.

K budově přiléhá vhodně zastíněná zahrada zařízená staršími kovovými prvky a novým pískovištěm.

Vybavenost mateřské školy hračkami, výtvarným a pracovním materiálem, knihami a dalšími potřebami je na standardní úrovni. Podnětnost herních koutků je průměrná, chybí nápadité pomůcky, které by podněcovaly fantazii a herní prožitky dětí. Podle finančních možností je zajištěna průběžná materiální obnova.

Prostory mateřské školy jsou vyzdobeny převážně šablonovitými, málo tvořivými pracemi učitelek. Výrobky dětí jsou umístěny pouze v chodbě a šatně. Jen minimálně byla v době inspekce výzdoba přizpůsobena právě probíhajícímu tématu.

Materiálně-technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti jsou na dobré úrovni.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

Vzdělávací program

Školní vzdělávací program je vypracován na základě Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Minimálně zohledňuje konkrétní podmínky školy, je příliš obsáhlý, nepřehledný, plný obecných frází. Nemá nastavené prostředky realizace, žádoucí metody a formy odborné práce ani zásady evaluace. Tím ztrácí funkčnost a možnost praktického využití v běžné každodenní praxi. Třídní program „Barevný podzim“ obsahuje nápaditá témata a výčet činností včetně doporučené literatury, básní, písní apod. Činnosti zatím netvoří kompaktní, vzájemně provázaný celek, který by plynul a gradoval v jednotlivých dnech.

Povinná dokumentace je řádně vedena na předepsaných tiskopisech. Zápisy v Přehledu výchovné práce průkazně dokumentují plnění daného programu.

Kontrola v oblasti naplňování vzdělávacího programu je realizována, není však plně funkční. Analýza směřuje hlavně k výsledkům dětí a realizovaným četným nadstandardním akcím. Systematicky se nevěnuje plnění stanovených cílů a účinností vlastních metod a forem práce.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je založena na tradičním modelu s vysokým podílem tzv. prostojů, kdy děti neefektivně čekají na druhé, nejsou v činnosti, nudí se.

V průběhu inspekce však bylo dosaženo zpružnění organizace her, hygieny a svačiny, což se pozitivně projevilo na uplatnění samostatnosti a aktivity dětí. Pozitivním jevem bylo hojné využívání pitného režimu.

Obě učitelky svým klidným a vlídným přístupem poskytovaly dětem pocit bezpečí a pohody.

Rodiče dětí jsou dostatečně informováni o činnosti mateřské školy. Mají rovněž možnost zúčastnit se řady nadstandardních akcí organizovaných v průběhu školního roku.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností

Hodnoceny byly spontánní a řízené aktivity vedené oběma učitelkami. Jejich dlouholetá společná praxe se negativně projevila v rutinním vedení řízené výchovně-vzdělávací činnosti.

Spontánní činnosti

Spontánní činnosti se rozvinuly v prostoru celé třídy. Pro hru si děti dokázaly využít množství hraček a vytvořit podnětné herní prostředí. Vhodně byl pomocí náčiní (skákací míče) podporován jejich spontánní pohyb. I když si vzhledem k začátku roku zatím děti hrály převážně tzv. „vedle sebe“, volně spolu komunikovaly a u starších již byly patrné některé prvky kooperace. Vytvořilo se klidné, tvořivé prostředí s vlídnou podporou obou učitelek. Výsledky dětí byly učitelkami adekvátně průběžně hodnoceny.

Úroveň spontánních činností byla hodnocena jako velmi dobrá.

Řízené činnosti

Řízené činnosti byly motivovány prožívaným tématem vycházejícím z přírodního prostředí a zkušeností dětí. Učitelky však nedokázaly téma rozvinout do smysluplného, vzájemně provázaného celku. Přesto, že činnosti byly pestré, nebyla motivace natolik podnětná, aby děti dovedla k silným prožitkům. Z toho důvodu se nepodařilo je dostatečně podnitit k tomu, aby nabízené aktivity vnímaly jako hru, při které plně uplatní své znalosti a zážitky. Použité stereotypní metody a formy práce nesměřovaly k zvyšování podílu dětí na průběhu aktivit, k jejich výraznější seberealizaci a bezprostřednosti (jak vymezuje Rámcový program), ale zaměřovaly se pouze na plnění stanovených cílů v rámci tzv. výchovných složek. V odborné práci učitelek chyběly progresivní formy, tvořivý přístup, neotřelé náměty, zajímavé pomůcky apod. Zcela nevhodně bylo v jednom dnu zařazeno sledování videa.

Činnosti nebyly nijak hodnoceny, velmi malý prostor byl dán verbálnímu projevu dětí. Tím nebyla účinně zajištěna potřebná zpětná vazba.

Posouzením úrovně realizovaných řízených činností byly tyto hodnoceny jako vyhovující.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Na základě provedené inspekce lze dobře hodnotit pohybový rozvoj dětí. Sebeobslužné dovednosti jsou postupně rozvíjeny a upevňovány, ale děti jsou malou měrou vedeny k větší samostatnosti (hromadné přechody na WC a do umývárny, rozdávání svačín učitelkami apod.). Malá byla podpora dětské fantazie a tvořivosti. I když např. při malování měly děti možnost volby, mělká motivace a chybějící bezprostředně předcházející prožitek jim neumožnily plně se malbou realizovat. Výsledky tak neodpovídaly zadanému cíli. Naopak velmi dobrá úroveň byla konstatována ve vzájemné komunikaci a vztazích včetně rozvíjející se schopnosti spolupracovat a přijímat různé sociální role.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávací činnosti

Vzhledem k výrazně vyšší kvalitě spontánních aktivit byla výchovně-vzdělávací činnost mateřské školy celkově hodnocena jako dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydalo MŠMT dne 4. března 2003 pod čj. 12 430/03-21, s účinností od 1. ledna 2003
2. Zřizovací listina, čj. Š1/2002, vydala Obec Pernarec dne 1. října 2002, s účinností od 1. ledna 2003
3. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. září 2004
4. Výjimka z počtu dětí platná pro školní rok 2004/2005, vydala ředitelka základní školy
5. Jmenování vedoucí učitelky mateřské školy, vydala ředitelka dne 1. ledna 2003
6. Doklady o vzdělání pedagogických pracovních mateřské školy
7. Přihlášky dětí, Rozhodnutí o zařazení dítěte do předškolního zařízení – platné pro školní rok 2004/2005
8. Evidenční listy, Přehled docházky dětí ve školním roce 2004/2005
9. Školní vzdělávací program, Třídní vzdělávací program „Barevný podzim“
10. Přehled výchovné práce v mateřské škole ve školním roce 2004/2005
11. Rozdělení úkolů v mateřské škole, harmonogram služeb učitelek pro školní rok 2004/2005
12. Vnitřní řád školy, Organizační řád – platné pro školní rok 2004/2005
13. Školní řád, Zásady provozního řádu – platné pro školní rok 2004/2005
14. Plán kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2004/2005, Záznamové archy pro hospitace
15. Kriteria pro přiznání osobních příplatků, kriteria pro přidělení mimořádné odměny – platné pro školní rok 2004/2005
16. Plán jednání pedagogické rady, Zápisy z jednání pedagogické rady, Zápisy provozních porad od školního roku 2003/2004
17. Přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovních mateřské školy od školního roku 2003/2004
18. Kniha úrazů

ZÁVĚR

Provoz mateřské školy je personálně velmi dobře zabezpečen a tvoří nedílnou součást příspěvkové organizace. Organizační struktura je funkční. Rezervy jsou v oblastech dalšího vzdělávání a hospitační činnosti. Uplatňované kontrolní mechanismy neposkytují vždy žádoucí zpětnou vazbu.

Materiálně-technické vybavení umožňuje dobře plnit poslání předškolního zařízení a cíle předškolní výchovy.

Obě učitelky zajišťují klidný chod předškolního zařízení a velmi dobře se jim daří rozvíjet kvalitní dětskou hru. Ve vedení řízených činností však zatím teprve hledají cestu k novým trendům. Přestože prokazatelně pracují s moderní odbornou literaturou, nedokázaly se ještě zcela oprostit od zažitých pracovních postupů. Chybí jim nutný inspirativní a inovační pohled na realizované téma, na způsob plánování a na užívané metody a formy práce.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

		Razítko
Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ivana Krýslová	Krýslová v. r.

V Plzni dne 1. listopadu 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. 11. 2004

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

	Razítko
Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Marie Formanová	Marie Formanová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Plzeňský inspektorát, Částkova 78, 326 00 Plzeň. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	26. listopadu 2004	d4-1173/04-5120
Zřizovatel	26. listopadu 2004	d4-1173/04-5120
Obec s rozšířenou působností	26. listopadu 2004	d4-1173/04-5120

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.